

De vaste commissie voor Veiligheid en Justitie heeft een aantal vragen ter beantwoording voorgelegd aan de staatssecretaris van Veiligheid en Justitie over de brief van de staatssecretaris van Veiligheid en Justitie inzake Herziening van de regels over de bescherming van persoonsgegevens binnen de Europese Unie (Kamerstuk 32 761, nr. 17), de brieven van de staatssecretaris van Buitenlandse Zaken inzake Fiche: Richtlijn gegevensbescherming opsporing en vervolging (Kamerstuk 22 112, nr. 1371) en Fiche: Verordening gegevensbescherming (Kamerstuk 22 112, nr. 1372) en het EU-voorstel: Herziening EU-wetgeving bescherming persoonsgegevens COM(2012).

De voorzitter van de commissie,
De Roon

Adjunct-griffier van de commissie,
Hessing-Puts

Inhoudsopgave

- I. Vragen en opmerkingen vanuit de fracties**
 - Vragen en opmerkingen vanuit de VVD-fractie
 - Vragen en opmerkingen vanuit de PvdA-fractie
 - Vragen en opmerkingen vanuit de PVV-fractie
 - Vragen en opmerkingen vanuit de CDA-fractie
 - Vragen en opmerkingen vanuit de SP-fractie
 - Vragen en opmerkingen vanuit de D66-fractie
 - Vragen en opmerkingen vanuit de GroenLinks-fractie
- II. Reactie van de staatssecretaris van Veiligheid en Justitie**

I. Vragen en opmerkingen vanuit de fracties

Vragen en opmerkingen vanuit de VVD-fractie

De leden van de VVD-fractie achten het onwenselijk en zelfs in zekere zin exemplarisch dat de Europese Commissie wel aandacht besteedt aan een vermeende daling van de administratieve lasten, maar geen berekening aanlevert van de nalevingskosten die de nieuwe regelgeving met zich meebrengt voor het Europese bedrijfsleven. Deze leden achten het essentieel dat een heldere berekening hiervan wordt opgesteld en aangeleverd. Vooral de «privacyofficer» bij grotere bedrijven moet tot een enorme kostenpost leiden waarvan de opbrengst verre van zichtbaar is. Voornoemde leden vragen of het wenselijk is om als criterium van het begrip persoonsgegevens op te nemen dat het gaat om gegevens waarmee een persoon van andere personen kan worden onderscheiden (individualiserende gegevens). Ook VNO-NCW acht een betere omschrijving van het begrip persoonsgegevens noodzakelijk. Graag ontvangen deze leden een reactie op dit punt.

Ook vragen zij of de eisen die worden gesteld aan de doelomschrijving van de opslag van de persoonsgegevens voldoende zijn. Dient expliciet te worden opgenomen dat er ook bescherming moet zijn tegen het opvragen van persoonsgegevens bij Europese instellingen?

De aan het woord zijnde leden vinden dat kleine en grote bedrijven die zich niet expliciet bezighouden met de verwerking van persoonsgegevens geen last moeten hebben van de regelgeving. Niet de grootte, maar de aard van het bedrijf moet bepalend zijn voor het regime. Kleine webbased bedrijven die handelen in e-mailadressen dienen zich aan de (strengere) eisen te houden en grote bedrijven die soortgelijke activiteiten hebben eveneens. Kleine en grote bedrijven die slechts een salarisadministratie voeren, zoals een bouwbedrijf met meer dan 250 werknemers, moeten geen extra verplichtingen opgelegd krijgen. De drogist op de hoek die een mailing aan zijn klanten wil sturen om nieuwe haarverzorgingsproducten of bijvoorbeeld steunkousen gericht wil aanbieden (dit laatste voorbeeld is vermoedelijk de verwerking van bijzondere persoonsgegevens die de gezondheid van de betrokkene raken) moet niet verplicht zijn aan allerlei eisen te voldoen. Is dat voldoende gegarandeerd? Zo nee, gaat de staatssecretaris hierop inzetten?

De leden van de VVD-fractie vragen wat de staatssecretaris vindt van de opmerkingen van deskundigen dat de bescherming van internetgebruikers onvoldoende zou zijn gegarandeerd.

Graag ontvangen zij een reactie op het specifieke commentaar van VNO-NCW d.d. 5 maart 2012.

Kan de staatssecretaris de zorg van voornoemde leden wegnemen dat het systeem van 27 landelijk samenwerkende en één Europese toezichthouder zal leiden tot bureaucratie, een toename van ambtenaren, onnodige

overlegstructuren en een geheel eigen dynamiek die niet dienstig is aan het doel van de regelgeving?

Hoe beziet de staatssecretaris de rol van de Europese Commissie in relatie tot de rol van het Europese Parlement en de nationale parlementen? Is hier sprake van evenwicht?

Deze leden vragen hoe de staatssecretaris reageert op de kritiek van belangengroepen dat de richtlijn te veel mogelijkheden zou creëren voor justitie en politie om gegevens op te vragen.

Is naar het oordeel van de staatssecretaris voldoende gewaarborgd dat geen persoonsgegevens worden verstrekt aan buitenlandse, niet-Europese, overheden zonder dat hieraan duidelijke voorwaarden worden gesteld?

Ook vragen zij of voldoende duidelijk is waar een procedure over een eventuele inbreuk moet worden gevoerd. Deze leden hechten eraan dat dit in ieder geval dichtbij de betreffende persoon kan gebeuren.

De aan het woord zijnde leden vragen hoe de staatssecretaris reageert op de zorgen van onder andere PostNL op de verscherping van de regels voor direct marketing. Deze leden erkennen dat het onwenselijk kan zijn dat ongevraagd post wordt verzonden, maar onderkennen daarnaast het economisch belang van deze industrie. Zij vragen of dit voldoende in evenwicht is.

Bijzondere aandacht is volgens deze leden nodig voor de positie van het handelsregister van de Kamer van Koophandel en soortgelijke registraties van personen of bedrijven. Graag ontvangen voornoemde leden een reactie op de bezwaren van de Kamer van Koophandel in het advies d.d. 3 maart 2012 (kenmerk JH6865/110.85.02). Is het niet wenselijk de bestaande uitzonderingen voor verwerkingen die geen risico vormen voor de persoonlijke levenssfeer te laten staan? Voornoemde leden wijzen in dit kader ook het verzoek van VNO-NCW op dit punt.

De leden van de VVD-fractie hechten aan een meldplicht voor een «security breach» en een meldplicht voor een datalek. Aan beide meldplichten kunnen wat deze leden betreft voorwaarden worden gesteld, omdat het moet gaan om gevallen waarbij daadwerkelijk risico bestaat op het openbaar maken van gevoelige persoonsgegevens. Kan de regeling hierop worden aangepast?

Is de staatssecretaris van mening dat het verstandig is, zoals VNO-NCW voorstelt, dat cruciale interpretaties van de Europese toezichthouder worden getoetst door de Europese Commissie en het Europees Parlement of de nationale lidstaten zodat ongewenste verruiming of verenging van de regelgeving kan worden voorkomen en daarmee draagvlak voor de vele verplichtingen die de regelgeving met zich meebrengt gegarandeerd blijft?

Voornoemde leden vragen of er voldoende aandacht is voor de voorlichting van Europese onderdanen over het risico van het verstrekken van persoonsgerelateerde gegevens aan bijvoorbeeld social media.

De leden van de VVD-fractie vrezen dat de implementatie van de regelgeving die nu wordt voorgesteld ook op zich voor enorme nalevingskosten zal zorgen. Graag ontvangen zij hiervan een inschatting.

Voornoemde leden vragen of het juist is dat bij de invoering van artikel 6, eerste lid, onderdelen e en f van de Verordening gegevensbescherming (hierna: de Verordening) bedrijven geen gebruik meer mogen maken van adresbestanden van derden.

Het College bescherming persoonsgegevens (CBP) stelt dat de tekst van de algemene Verordening en de Richtlijn gegevensbescherming opsporing en vervolging (hierna: de Richtlijn) voor het terrein van politie en justitie op een aantal essentiële punten behoorlijk uiteen lopen, waardoor de alomvattendheid van het wetgevend pakket in gevaar komt. Volgens het CBP moeten de volgende begrippen worden opgenomen in de Verordening en in de Richtlijn, namelijk de rechtmatigheid van de verwerking, doelbinding, accuratesse van gegevens en de noodzaak tot

het stellen van heldere bewaartermijn die niet langer moet zijn dan strikt noodzakelijk. Daarnaast dienen volgens het CBP ook de verplichtingen die van toepassing zijn op de verantwoordelijke en bewerker in beide instrumenten gelijkgeschakeld te worden. Daaronder begrepen de verplichting tot het uitvoeren van privacy impact assessments en het zorgdragen voor «privacy by design». De aan het woord zijnde leden vragen wat voor gevolgen deze suggesties van het CBP hebben voor de uitvoerbaarheid en het doel van de wetgeving. Deelt de staatssecretaris de opvatting van het CBP?

De Verordening zorgt ervoor dat de rechten van betrokkenen worden versterkt, met name het recht om te worden vergeten en het recht op dataportabiliteit. De aan het woord zijnde leden zien hier het belang van in. Hoe schat de staatssecretaris de uitvoerbaarheid hiervan in? Indien dit moeilijk uitvoerbaar is, wat zou er gedaan kunnen worden om deze uitvoerbaarheid te verbeteren? Hoe zal het recht om te worden vergeten worden gehandhaafd en uitgevoerd? Deze leden hechten hier aan, maar hopen dit zo effectief mogelijk te realiseren zonder dat het onuitvoerbaar wordt.

De Verordening voorziet in een brede informatieplicht aan personen van wie gegevens worden verwerkt. Hoe wordt dit in de praktijk uitgevoerd? Is hier volgens de staatssecretaris behoefte aan? Welk probleem lost dit op? Deze leden gaan er in ieder geval van uit dat er op een korte en bondige manier informatie moet worden verstrekt, terwijl dit ook echt een doel moet dienen. Dit is te overzien voor de verstrekker, maar ook voor de ontvanger.

De leden van de VVD-fractie merken op dat er in de Verordening wordt voorzien in robuuste sanctionering, met name in de bevoegdheid tot het vaststellen van bestuurlijke boetes door toezichthouders. De hoogte van deze boetes wordt op EU-niveau vastgesteld. Wat zou hierbij volgens de staatssecretaris de rol van de lidstaten moeten zijn? Wordt deze voldoende gewaarborgd in het voorstel? Is het voorstel op dit gebied een verbetering ten opzichte van de huidige situatie in Nederland?

Deze leden merken op dat wordt gesteld dat de Verordening deels als niet proportioneel wordt beoordeeld, met name doordat het te gedetailleerd is uitgewerkt. Voornoemde leden zien hierin eveneens een gevaar. Hoe kan dit worden verholpen zonder daarmee de doelen van het voorstel niet kunnen worden bereikt?

De aan het woord zijnde leden vragen waarom er niet is gekozen voor optie 1 uit de impact assessment, te weten een combinatie van niet-bindende instrumenten en een beperkte aanvulling van de bestaande richtlijn. Zij vernemen graag de visie van de staatssecretaris hierop.

De leden van de VVD-fractie zien een rol voor het beter informeren van gebruikers bij online gebruiksovereenkomsten. Op dit moment krijgt iemand online een ellenlange tekst waar gewoonlijk onderaan snel akkoord wordt aangevinkt. Dit kan beter kort en bondig op basis van een paar criteria, zoals dat nu ook gebeurt bij financiële producten. Kan dit door bij de discussie op Europees niveau worden ingebracht?

Voornoemde leden merken op dat er een aantal verplichtingen aan bedrijven wordt opgelegd, zoals het aanstellen van Data Protection Officers en het verplicht uitvoeren van Data Protection Impact Assessments. Welke van deze verplichtingen zijn volgens de staatssecretaris noodzakelijk en effectief, proportioneel en uitvoerbaar? Welke zijn dat niet?

Er wordt een één loketfunctie opgezet voor dataprotectie in de EU, naast de onafhankelijke dataprotectie-autoriteiten. De aan het woord zijnde leden vragen of dit in de praktijk ook wel gaat werken. Heeft dit volgens de staatssecretaris toegevoegde waarde? Wat is de Nederlandse inzet bij dit onderwerp?

Voor voornoemde leden is het van belang dat de Richtlijn het niet onmogelijk maakt om opsporing en vervolging van criminaliteit effectief

te laten verlopen. Het voorstel moet dus uitvoerbaar en betaalbaar zijn. Hoe kan dat verbeterd worden ten opzichte van wat de Europese Commissie heeft gepresenteerd?

Er wordt een aantal keer gemeld dat de voorstellen gevolgen kunnen hebben voor politie en justitie. Deze leden willen weten wat precies deze gevolgen zijn in de praktijk. Hoe kunnen deze gevolgen zo veel mogelijk verminderd worden, zodat bescherming van persoonsgegevens gewaarborgd kan blijven en politie en justitie gewoon effectief hun werk kunnen blijven doen?

De aan het woord zijnde leden merken op dat artikel 75, tweede lid, van de Verordening bepaalt dat de gerechtelijke instanties van de lidstaat waar de voor de verwerking verantwoordelijke of de verwerker is gevestigd, competent zijn om te oordelen over een vordering. Hoe verhoudt deze bepaling zich tot de competentieregels uit de Verordening (EG) nr. 44/2001 van de Raad van 22 december 2000 betreffende de rechterlijke bevoegdheid, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken (Brussel I)? Waarom is er niet voor gekozen om deze regels te volgen in de Verordening? Zij vragen dit in het bijzonder in gevallen waarbij er meerdere verweerders zijn, zoals in artikel 6 sub 1 Vo Brussel I, en in het geval van een forumkeuze krachtens artikel 23 Brussel I.

Artikel 76, tweede lid, voorziet in een regeling om parallele procedures te voorkomen. Kan de staatssecretaris aangeven wat onder een parallele procedure wordt verstaan? Hoe verhoudt artikel 76 zich tot de connexiteitregel uit de artikelen 27 en 28 Verordening Brussel I.

Vragen en opmerkingen vanuit de PvdA-fractie

De leden van de PvdA-fractie hebben met belangstelling de voorstellen met betrekking tot de Verordening en de Richtlijn gelezen. In het algemene zijn zij blij met de aanpassing van de EU-wetgeving bescherming persoonsgegevens. De wetgeving die Europese burgers moet beschermen tegen ongeoorloofd gebruik van hun persoonsgegevens moet dringend worden aangepast aan de eisen van deze tijd. Daarnaast is het noodzakelijk dat alle EU-lidstaten hetzelfde beschermingsniveau hanteren omdat persoonsgegevens niet beperkt blijven tot de landsgrenzen.

Voornoemde leden zien enerzijds een verbetering van de bescherming van de persoonsgegevens van de burger, maar zij zijn er nog niet van overtuigd dat de Verordening en Richtlijn in zijn geheel een verbetering zijn. Kan de staatssecretaris aangeven of de Verordening en de Richtlijn per saldo een betere bescherming bieden aan burgers dan onder de huidige nationale regels? Acht de staatssecretaris die bescherming op alle onderdelen of op delen van het voorstel verbeterd? Waar kan gesproken worden van een hogere beschermingsniveau en waar van een lagere beschermingsniveau? Wat is het oordeel van de staatssecretaris daarover?

De leden van de PvdA-fractie zijn zeer verheugd met de versterking van het toestemmingsvereiste in de Verordening. Zij zijn van mening dat burgers moeten weten welke persoonsgegevens worden gebruikt en voor welk doel. Zij moeten beschikking hebben en houden over hun persoonsgegevens. Dat betekent dat toestemming vereist is voor het gebruik van persoonsgegevens en als die toestemming wordt ingetrokken, ook de grond voor het gebruik van die persoonsgegevens wegvalt. Deelt de staatssecretaris dit uitgangspunt en is hij van mening dat dit principe voldoende gewaarborgd is in de nieuwe EU-regelgeving? Zo nee, waar kan op dit punt de verordening nog worden aangescherpt?

Begrijpen deze leden het goed dat volgens de voorgestelde Verordening het duidelijk moet zijn waarvoor de burger toestemming geeft en dat deze toestemming, bijvoorbeeld voor het aanvaarden van algemene

voorwaarden niet gezien mag worden als toestemming voor het verwerken van persoonlijke gegevens? Zo nee, in hoeverre wordt de doelbinding te weinig gewaarborgd in de conceptverordening?

De Europese toezichthouders hebben in een gezamenlijk opiniestuk geoordeeld over de Verordening. Over het algemeen zijn zij positief over de voorstellen die zijn gedaan. Op sommige punten hebben zij echter kritiek of maken zij zich zorgen over de Verordening. Zo zijn de gezamenlijk toezichthouders (de zogenaamde artikel 29-werkgroep) van mening dat de verordening de mogelijkheid opent voor «incompatible uses» voor zowel de private als de publieke sector dat kan leiden tot «highly undesirable results». Deze leden lezen dit commentaar zo dat er sprake is van uitholling van de doelbinding. Is de staatssecretaris bereid notie te nemen van het commentaar van de artikel 29-werkgroep en te reageren op hun kritiek op dit punt?

Voornoemde leden maken zich zorgen over het principe van de doelbinding in relatie tot de overheden. In hoeverre wijkt de doelbinding voor de overheden af van de doelbinding voor de private sector. Wat mag de overheid meer met betrekking tot de verzamelde persoonsgegevens wat een private partij niet mag. In hoeverre is dit conform, dan wel in strijd met het doelbindingsprincipe?

Deelt de staatssecretaris de mening van de Staatscommissie Grondwet dat het doelbindingsprincipe zo sterk moet zijn dat het opgenomen moet worden in de Grondwet? Zo nee, waarom niet?

De leden van de PvdA-fractie begrijpen dat naast de Verordening een apart Richtlijn is opgesteld waarin regels voor de verwerking van persoonsgegevens door politie en justitie zijn opgenomen. De opslag en verwerking van persoonsgegevens in het justitieel kader heeft de laatste jaren een grote vlucht genomen. Daarbij kan worden gedacht aan camera's in het publieke domein, toegang tot telecomgegevens, etc. De Richtlijn geeft de lidstaten veel ruimte om af te wijken van de waarborgen die genoemd zijn in de Richtlijn. Voornoemde leden vinden het spijtig dat de Richtlijn niet een ambitieniveau heeft die vergelijkbaar is met de Verordening. Zij vragen welke regels gehanteerd worden als gegevens overgedragen worden naar een ander EU-land. Is de staatssecretaris met deze leden van mening dat beperkingen die op grond van nationale wetgeving aan de verwerking van persoonsgegevens zijn gesteld ook van toepassing moeten zijn als de gegevens met andere EU-lidstaten worden uitgewisseld? Zo nee, waarom niet? Zo ja, is de staatssecretaris bereid om dit in te brengen bij de eerstvolgende mogelijkheid?

De Richtlijn maakt onderscheid tussen de verwerking van gegevens van verschillende betrokkenen. Zo worden er andere voorwaarden gesteld aan de opslag van gegevens als het gaat om een verdachte dan aan de opslag van gegevens van een slachtoffer. Deze voorwaarden zijn echter niet hard. Er is een mogelijkheid om hiervan af te wijken op grond van artikel 5, eerste lid en artikel 6, eerste en tweede lid. Kan de staatssecretaris gevallen noemen waarin het noodzakelijk is af te wijken van de voorgestelde voorwaarden? Waarom is dat in genoemde voorbeelden noodzakelijk? Voor de restcategorie zijn de voorwaarden waaronder de gegevens van deze personen verwerkt mogen worden ruim geformuleerd. Het CBP spreekt zich uit tegen deze ruime formulering en tegen de maximale bewaartermijnen voor deze categorie. Wat is de reden dat er voor deze restcategorie andere voorwaarden gelden en in hoeverre acht de staatssecretaris deze voorwaarden en de lengte van de bewaartermijnen redelijk?

De leden van de PvdA-fractie merken op dat uitwisseling van persoonsgegevens met derde landen of internationale organisaties mogelijk is zonder dat duidelijk is of de gegevens voldoende beschermd zijn. Lidstaten moeten zelf bepalen of het beschermingsniveau voldoende is. Deze leden vinden deze regel weinig geruststellend. Hoe moeten lidstaten bereiken dat zij voldoende garantie krijgen dat persoonsgegevens volgens

EU-normen worden verwerkt en behandeld? Is het niet in het belang van de burger dat deze open norm nader wordt ingevuld? Zo nee, waarom niet?

Op grond van artikel 13 van de Richtlijn zijn ruime uitzonderingsgronden geformuleerd op het recht van de betrokkene om toegang te krijgen tot zijn gegevens. Waarom is dat zo? Is dat niet strijdig met het Verdrag van Lissabon?

Persoonsgegevens kunnen zonder passend beschermingsniveau en passende waarborgen doorgegeven worden aan derdelanden. Als is voldaan aan het noodzakelijkheidsvereiste mogen persoonsgegevens worden gewisseld met derde landen. Voornoemde leden zijn van mening dat persoonsgegevens slechts doorgegeven mogen worden als er duidelijke waarborgen voor de verwerking van die persoonsgegevens vaststaan. Hoe wordt omgegaan met verzoeken van derdelanden om persoonsgegevens? Hoe kan betrokkene de garantie krijgen dat zijn gegevens voldoende beschermt zijn?

De leden van de PvdA-fractie merken op dat goede wetgeving zo sterk is als de mate van handhaafbaarheid van deze regels. Nationale toezichthouders hebben de taak om klachten van schendingen van de privacywetgeving op te nemen en af te handelen. Hiervoor moeten de nationale autoriteiten de mogelijkheid hebben om afschrikkende sancties op te leggen. Een afschrikkende sanctie is de boetebevoegdheid van de toezichthoudende autoriteit. Bij monde van de staatssecretaris heeft de regering toegezegd de Kamer te informeren of de boetebevoegdheid voor het CPB nog voor de implementatie van de Verordening kan worden toegekend. Vanwege die toezegging hebben deze leden een motie (Kamerstuk 32 761, nr. 22) om de boetebevoegdheid geregeld te krijgen aangehouden. Kan de regering toezegging dat de boetebevoegdheid voor het CPB op korte termijn, maar in ieder geval voor 2013 geregeld is? Zo nee, waarom niet? Wanneer kan het CPB wel boetes gaan opleggen?

In antwoord op vragen van de leden Recourt en Heijnen (Aanhangsel van de Handelingen, vergaderjaar 2011–12, nr. 2000) over de zorgen die het CPB heeft uitgesproken dat zij niet in staat is om alle klachten af te handelen wegens tekort aan mankracht, dat het CPB in staat is om eigen afwegingen te maken en prioriteiten te stellen. Uit dit antwoord blijkt dat de staatssecretaris van mening is dat het CPB niet alle klachten moet afhandelen. De staatssecretaris heeft geantwoord dat de handhaving van regels altijd moet gebeuren binnen de kaders van de beschikbare middelen. In hoeverre is de handhavingcapaciteit van het CPB voldoende om nog effectief te kunnen handhaven? De regering heeft nooit een mededeling dan wel een signaal van de zijde van het CPB ontvangen dat meer dan de helft van de zaken blijven liggen. Heeft de staatssecretaris wel signalen van het CPB ontvangen dat, in het algemeen gesproken, het CPB een tekort aan capaciteit heeft om zijn taken goed uit te oefenen? Zo ja, welk signaal of mededeling heeft de staatssecretaris ontvangen en hoe is er omgegaan met dit signaal of deze mededeling? Hoeveel procent van de klachten die bij het CPB binnenkomen worden er wel afgehandeld? Hoeveel zaken blijven op de plank liggen? Als het CPB niet in staat is om alle zaken af te handelen, hoe moet het CPB dan effectief handhaven? Wanneer kan gesproken worden van effectieve handhaving? Hoeveel procent van de zaken moet dan tenminste zijn behandeld?

De aan het woord zijnde leden merken op dat in principe de toezichthouder van de lidstaat waar het hoofdkantoor van een onderneming zich bevindt, bevoegd is om als toezichthouder op te treden. Hoe moet worden omgegaan met deze regel als niet duidelijk is waar het hoofdkantoor is gevestigd? Zou er meer duidelijkheid komen als er criteria worden ontwikkeld welke toezichthouder verantwoordelijk is in die gevallen dat een hoofdvestiging niet is vast te stellen? Zo nee, waarom niet? Zou hiervoor niet een belangrijke taak voor de toezichthouder weggelegd moet worden? Welke toezichthouder is verantwoordelijk voor het toezicht

als het hoofdkantoor niet in een EU-lidstaat ligt, maar de organisatie wel zeer actief is in Europese landen? Wie bepaalt in een dergelijk geval welke autoriteit als toezichthouder moet optreden? Deze leden zijn van mening dat in geval het onduidelijk is welke toezichthouder bevoegd is de European Data Protection Board (EDPB) een rol toebedeeld moet krijgen en een toezichthouder moet kunnen aanwijzen. Deelt de staatssecretaris deze mening? Zo nee, waarom niet?

Vragen en opmerkingen vanuit de PVV-fractie

De leden van de PVV-fractie merken in algemene zin op dat zij tegen Europese wetgeving zijn. In Nederland kunnen namelijk prima eigen wetten worden gemaakt. Deze leden zijn voorstander van het samenwerken met andere landen. Zij zijn van mening dat dit kan op basis van aparte (bilaterale of multilaterale) verdragen met die andere landen. Voornoemde leden willen graag weten welke beleidsvrije ruimte er overblijft indien de EU-wetgeving, zoals die nu in voorligt, aangenomen wordt.

Ten aanzien van de richtlijn hebben de leden van de PVV-fractie de volgende vragen en opmerkingen.

Onder dankzegging aan de Commissie Meijers verzoeken deze leden om de volgende vragen van de Commissie Meijers, zoals gesteld in de brief van 2 maart 2012, zorgvuldig te beantwoorden. Waarom is uit oogpunt van een uniform en zo hoog mogelijk niveau van gegevensbescherming niet gekozen voor één instrument, waarbij in een aparte paragraaf heldere en uniforme regels zijn uitgewerkt ten aanzien van gegevensverwerking in de politieke en justitiële sector? Deelt de staatssecretaris de mening van zowel het CBP, de artikel 29-werkgroep en de European Data Protection Supervisor (EDPS), dat het huidige richtlijnvoorstel een te laag niveau van gegevensbescherming biedt? Deelt de staatssecretaris het oordeel van de EDPS, dat de voorgestelde Richtlijn, politie autoriteiten in de EU nog teveel ruimte biedt voor toegang tot de gegevensverwerking in de private sector? Wil de staatssecretaris zich inzetten voor een minimalisering van uitzonderingsbepalingen in de voorgestelde Richtlijn om te voorkomen dat de (implementatie van) de Richtlijn door het Hof van Justitie van de EU onverenigbaar zal worden verklaard met de fundamentele rechten zoals neergelegd in het EU Handvest? Vindt de staatssecretaris dat de voorgestelde regeling inzake de gegevensuitwisseling aan derdelanden voldoende waarborgen biedt ter bescherming van de rechten en vrijheden van personen die zich in de EU bevinden?

Voornoemde leden vragen of de staatssecretaris de mening van de Commissie Meijers deelt dat de voorgestelde regeling inzake het gebruik van profilering in de artikelen 20 en 21 van de Verordening en in artikel 9 van de Richtlijn, door de vele uitzonderingsbepalingen en de resterende discretionaire bevoegdheid voor uitvoerende instanties, nog onvoldoende waarborgen biedt ter bescherming van de bovengenoemde rechten en vrijheden van individuen en met name het non-discriminatiebeginsel.

De aan het woord zijnde leden vragen op welke wijze de staatssecretaris zich wil inzetten voor proportionele uitbreiding van de financiële en personele middelen van zowel nationale als Europese toezichthoudende instanties. Wil de staatssecretaris zich inzetten voor de toevoeging van bepalingen aan de huidige voorstellen waarbij de genoemde instanties de bevoegdheid krijgen bindende sancties op te leggen, zoals effectieve en afschrikkende boetes?

De leden van de PVV-fractie vragen of de staatssecretaris van mening is dat de verhouding tussen de e-privacy richtlijn en de Verordening moet worden verduidelijkt.

Is de staatssecretaris van mening dat op basis van artikel 50, tweede lid, van de Richtlijn een achteruitgang in collectieve rechtsbescherming wordt bewerkstelligd in Nederland en wellicht ook in andere EU-lidstaten? Vindt

de staatssecretaris dit tevens een belangrijk aandachtspunt dat een zorgvuldige behandeling behoeft en waarover de Kamer goed geïnformeerd dient te worden, zeker in het licht van het algemeen overleg over het behandelvoorbehoud en de moties die in het daaropvolgende plenaire afronding zijn ingebracht?

De aan het woord zijnde leden vragen waarom ervoor gekozen is de Verordening niet risicogericht te laten zijn. Waarom richt de Verordening zich nu op bedrijfsgrootte?

Waarom zijn er geen uitzonderingen voor verwerking gemaakt die bijvoorbeeld wel in de Nederlandse wet (in het Nederlandse Vrijstellingsbesluit) zijn opgenomen? Is de Verordening wel specifiek genoeg daar waar het verschillende typen data betreft? Wordt er onderscheid tussen on- en offline gebruik gemaakt? Wordt er gekeken naar de aard van de gegevens en de gevolgen die de Verordening heeft voor verschillende typen bedrijvigheid? Hoe wordt er geanticipeerd op voorzienbare jurisdictieconflicten? Hoe wordt voorkomen dat het voor ondernemers onmogelijk wordt om in verschillende landen te ondernemen zonder de wet te overtreden?

Deze leden vragen waarom er niet verder wordt gedifferentieerd waar het datalekken betreft. Dienen alle typen datalekken gemeld te worden? Zo ja, op welke termijn en zijn periodieke rapportages hierbij ook mogelijk? Hoe wordt dit verder uitgewerkt?

Deze leden vragen waarom in het voorstel niet wordt ingegaan op nalevingskosten (in aanvulling op de administratieve lasten)?

Hoe kijkt de Nederlandse overheid tegen de introductie van eventuele nieuwe wetgeving vanuit Europa aan? In welke mate voelt zij zich verantwoordelijk om burgers en bedrijfsleven te informeren, voor te lichten en te ondersteunen waar het (het voldoen aan) deze eventuele nieuwe wetgeving betreft?

Hoe wordt omgegaan met gegevens die via internet worden verstrekt, waarbij niet goed is vast te stellen of de gegevens van een minderjarige afkomstig zijn? Hoe wordt voorkomen dat bedrijven en organisaties deze gegevens pas mogen verwerken, bijvoorbeeld voor het beantwoorden van een vraag, wanneer zij aanvullende informatie verkrijgen die de privacy nader zouden kunnen schenden? Hierbij kan worden gedacht aan creditcardgegevens om de meerderjarigheid vast te stellen.

Welke moeilijkheden ontstaan er met het oog op fraudepreventie met de nu voorliggende EU-wetgeving? Blijven er mogelijkheden voor fraudepreventie bestaan en/of vergt dit ondersteuning, ontheffing of specifieke goedkeuring vanuit de overheid? Is hier überhaupt in voorzien?

Hoe wordt omgegaan met het recht om vergeten te worden wanneer de gegevens die iemand vrijwillig bij een aanbieder op internet heeft geplaatst openbaar zijn? Kan deze aanbieder dan verantwoordelijk worden gehouden voor de verspreiding van derden? Waarom is dit niet verder uitgewerkt en waarom is niet aangegeven wie hiervoor de verantwoordelijkheid heeft?

Hoe worden bedrijven die niet in de EU gevestigd zijn, gestimuleerd toch met een representant te gaan werken? Kan dit worden afgedwongen? Zo nee, waarom niet? Zo ja, op welke wijze?

Vragen en opmerkingen vanuit de CDA-fractie

De leden van de CDA-fractie hebben tijdens het algemeen overleg in de Tweede Kamer op 7 maart 2012 reeds diverse punten aan de orde gesteld. Daarnaast hebben zij vragen kunnen stellen tijdens de technische briefings, waarvoor zij de diverse betrokkenen langs deze weg graag dank zeggen. Veel concrete vragen hebben zij niet, daar zij zich goed realiseren

dat een en ander nog zeer in ontwikkeling is en veel nog dient te worden uitgewerkt. Een paar punten stellen deze leden wel graag nog aan de orde.

De aan het woord zijnde leden hebben bij diverse gelegenheden naar voren gebracht bijzonder veel waarde te hechten aan het actief en voorafgaand moeten geven van toestemming om gegevens te mogen gebruiken («opt-in» in plaats van «opt-out» en de motie-Van Toorenburg c.s., Kamerstukken 2011/2012, 32 761, nr. 12). Deze leden begrijpen dat de voorliggende regelgeving hier ook meer op is gebaseerd, sterker nog, uitgangspunt is uitdrukkelijke toestemming. (*Putting individuals in control of their personal data/Right to be forgotten* en *Data breach notification*). Zij zijn hiermee zeer ingenomen en wat hen betreft houdt de staatssecretaris daar ook stevig aan vast.

De leden van de CDA-fractie merken op dat de indruk wordt gewekt dat er sprake is van lastenverlichting. Deze is gelegen in het feit dat de algemene meldplicht is vervallen. Daarnaast zal sprake zijn van één loketfunctie voor bedrijven. Dat zal beslist de duidelijkheid kunnen dienen, althans indien onomstotelijk vaststaat waar een hoofdvestiging gelegen is. Is inmiddels al duidelijk op basis van welke criteria dat wordt vastgesteld? Deze leden begrijpen dat veel bedrijven die op dit punt kwetsbaar zijn,erland als hoofdvestiging kiezen, omdat daar de regels soepel zijn. De voorzitter van het CBP pleit ervoor bij onduidelijkheid uitsluitel te vragen bij het European Data Protection Point. Wat deze leden betreft een verstandig voorstel. Hoe denkt de staatssecretaris daarover?

Hoewel van lastenverlichting sprake zal zijn, wordt hiermee vooral gedoeld op de lasten die bedrijven ondervinden van de administratieplicht jegens de overheid. Over de uitvoeringskosten rijzen evenwel grote zorgen. Kan de staatssecretaris hierover al iets meer zeggen? Hoe omvangrijk zullen deze naar verwachting zijn?

De Kamer van Koophandel Nederland luidt de noodklok over artikel 17 waarin het recht om gegevens te kunnen laten weten bij derden is opgenomen. Zij acht dat praktisch niet uitvoerbaar. Deelt de staatssecretaris die zorg?

De Verordening voorziet ook in een meldpunt voor datalekken. Hoe verhoudt deze zich tot het nationale meldpunt dat momenteel in Nederland onderwerp van debat is?

Momenteel is het mogelijk om, zonder daartoe door individuele burgers gemachtigd te zijn, in het algemeen belang, een privacyproces te voeren tegen de overheid. Die mogelijkheid lijkt straks niet meer te bestaan. Klopt die analyse? Deze leden hebben hier zorgen over.

De leden van de CDA-fractie hebben de staatssecretaris gevraagd of het CBP ook een voorafgaande adviserende rol zou kunnen spelen. Bij het ontwikkelen van nieuwe producten moet steeds meer al aan de tekentafel rekening worden gehouden met de bescherming van persoonsgegevens («privacy by design») en bedrijven hebben soms grote behoefte aan advies. Zouden zij, tegen betaling, een soort prejudiciële vraag kunnen stellen, dan zouden zij daar zeer mee geholpen kunnen zijn. Heeft de staatssecretaris hierover inmiddels al overleg gevoerd met het CBP? Tot slot hechten deze leden eraan nogmaals uit te spreken dat zij volledige openheid verwachten van de regering over de stand van de onderhandelingen over de voorstellen, zodat de Kamer effectief controle kan uitoefenen op de onderhandelingen en de inzet en successen van de Nederlandse regering in de Raad.

Vragen en opmerkingen vanuit de SP-fractie

De leden van de SP-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van het nieuwe pakket van de Europese Commissie met voorstellen voor de bescherming van persoonsgegevens. Zij benadrukken dat dit een omvangrijk pakket is, wat van groot belang zal zijn voor de toekomstige

privacywetgeving in Nederland. Deze leden benadrukken dit pakket met voorstellen van buitengewoon groot belang te vinden en vragen de staatssecretaris hieraan veel aandacht te besteden en bij iedere gelegenheid het belang van een hoog beschermingsniveau te benadrukken. Tevens hechten zij aan de toezeggingen, gedaan in het algemeen overleg over het behandelvoorbehoud van deze voorstellen, over de informatievoorziening aan de Kamer.

De aan het woord zijnde leden vragen de staatssecretaris nog eens duidelijk aan te geven in hoeverre het na eventuele aanneming van deze voorstellen nog mogelijk is in Nederland af te wijken van de Europese regels. Beogen de Europese regels de gehele privacywetgeving in alle lidstaten te harmoniseren of beogen deze Europese regels minimumnormen neer te leggen? Is het daarbij toegestaan naar boven af te wijken en zo meer bescherming te bieden? Indien dat laatste niet het geval is, waarom niet?

De leden van de SP-fractie benadrukken dat het niet alleen gaat om het maken van goede regels voor bescherming van persoonsgegevens, maar dat de regels vooral ook toegepast moeten worden in alle EU-lidstaten. Hoe kijkt de staatssecretaris aan tegen het naleven van de huidige privacyregels in andere EU-lidstaten? Hoe wordt daar op toegezien? Deze leden constateren dat vooral op de Richtlijn, waarin regels staan voor justitie en politie, veel kritiek is gekomen. De Richtlijn zou een (te) laag niveau van gegevensbescherming bieden. Dat zeggen ook het CBP, de EDPS en de artikel 29-werkgroep. Deelt de staatssecretaris die mening? Zo ja, welke gevolgen heeft dat voor de onderhandelingsinzet? Zo nee, waarom niet?

Voornoemde leden constateren dat er soms een conflict van plichten kan bestaan bij samenloop van toepasselijk recht. Een bedrijf bijvoorbeeld kan geconfronteerd worden met een vordering voor gegevens van autoriteiten uit andere landen, bijvoorbeeld de VS, terwijl deze overdracht op basis van de EU-wetgeving niet zou zijn toegestaan. Een eerdere versie van het voorstel bevatte de duidelijke bepaling dat geen gegevens mogen worden overgedragen, zo lang er geen goede waarborgen voor de persoonsgegevens zijn. Die bepaling leek meer duidelijkheid te bieden. Waarom is die formulering verdwenen? Gaat de staatssecretaris zich er voor inzetten dat die bepaling weer terug komt?

De leden van de SP-fractie benadrukken het van groot belang te vinden dat er in alle landen een robuuste toezichthouder aanwezig is om privacy-schendingen aan te pakken. Ook Europees toezicht is noodzakelijk. Hoe ziet de staatssecretaris dit voor zich?

Voornoemde leden plaatsen vraagtekens bij de capaciteit van het CBP. Er is een (privacy)-waakhond met tanden nodig, die voldoende mankracht heeft om bepaalde signalen en meldingen uit de samenleving te onderzoeken. Daarover zijn deze leden bezorgd. Vooral ook in het licht van de toekomstige meldplicht datalekken, waar deze leden groot voorstander van zijn, die naar alle waarschijnlijkheid veel werk op zal leveren voor het CBP. Graag ontvangen zij hierop een reactie.

De leden van de SP-fractie vragen wanneer het wetsvoorstel waarmee de boetebevoegdheid van het CBP wordt uitgebreid de Kamer naar verwachting zal bereiken.

Deze leden zijn al langere tijd voorstander van een meldplicht datalekken en vinden de huidige voorgestelde bepaling te beperkt. Niet de inbreuk op beveiligingsmaatregelen, maar de ongeautoriseerde toegang tot persoonsgegevens moet leidend en bepalend zijn voor de vraag of het lek gemeld moet worden. Dus ook een meldplicht indien er per ongeluk een databestand met persoonsgegevens op internet wordt geplaatst. Ook dat zou moeten worden gemeld. Gaat de staatssecretaris zich hiervoor inzetten?

De aan het woord zijnde leden vragen wat de staatssecretaris nu precies wel beschouwt als nalevingskosten en wat daar niet onder valt. In

hoeverre zijn verplichtingen van bedrijven om te investeren in een zorgvuldige omgang met persoonsgegevens nu te beschouwen als nalevingskosten?

Deze leden vragen wat de onderhandelingsinzet zal zijn op het punt dat bedrijven met minder dan 250 fte worden vrijgesteld van een aantal verplichtingen. Zou niet zo zeer de grootte van het bedrijf, maar de mate van risico bepalend moeten zijn voor de vraag of uitzonderingen moeten worden gecreëerd?

De leden van de SP-fractie vragen naar de garanties die er zijn indien gegevens worden uitgewisseld met derde landen. Vindt de staatssecretaris dat het voorstel op dit punt voldoende waarborgen bevat voor de gegevensbescherming?

Deze leden vragen de staatssecretaris te reageren op de zorgen die de Commissie Meijers heeft geuit over het gebruik van profilering op basis van persoonsgegevens.

Voorname leden vragen of de staatssecretaris tevreden is over de uitwerking van de rechten van betrokkenen, zoals het recht om vergeten te worden en het recht op informatie. Wat is de reactie op bijvoorbeeld de kritiek van het CBP dat de uitzonderingen op de informatieplicht te ruim geformuleerd zijn?

Vragen en opmerkingen vanuit de D66-fractie

De leden van de D66-fractie verwelkomen het feit dat de Europese Commissie een voorstel heeft gedaan om de EU-regels voor privacybescherming bij de tijd te brengen. Dit is hoognodig omdat er zich sinds het opstellen van de huidige regels veel veranderingen hebben voorgedaan. Deze leden zijn daarbij verheugd dat het overgrote deel van de nieuwe EU-regels voor de bescherming van persoonsgegevens in de vorm van het instrument verordening is gegoten. Op deze wijze zullen de regels in elk EU-land gelijklopend zijn. Voorname leden juichen toe dat personen meer controle krijgen over hun eigen data met deze Verordening. Ook moeten bedrijven in het vervolg explicieter dan voorheen aan burgers toestemming vragen als zij hun persoonsgegevens willen gebruiken en gaat voor hen een meldplicht voor datalekken gelden. Daarnaast wordt een recht om vergeten te worden voorgesteld. Naar het oordeel van deze leden zijn dit stappen vooruit.

De leden van de D66-fractie zien echter ook een aantal uitdagingen en kansen voor verbetering. De Europese Commissie heeft gekozen voor meerdere instrumenten. In aanvulling op genoemde verordening wordt voor het politieke en justitiële domein een Richtlijn voorgesteld. Volgens deze leden moet het uitgangspunt hetzelfde blijven, namelijk één alomvattend rechtskader om het verzekeren van een hoog niveau van gegevensbescherming voor de Europese burger. De aan het woord zijnde leden hebben geconstateerd dat op een aantal cruciale punten de Richtlijn en de Verordening tevens uit elkaar lopen. Is de staatssecretaris bereid om gedurende de onderhandelingen in te zetten op het bewerkstelligen van een nauwere samenhang tussen beide instrumenten? Het gaat hierbij voornamelijk om de algemene beginselen voor gegevensverwerking (zoals doelbinding en bewaartermijn), de verplichtingen die van toepassing zijn op de verantwoordelijke alsook bewerker en de bevoegdheden die worden toegekend aan de autoriteiten verantwoordelijk voor gegevensbescherming. Voorname leden benadrukken dat deze discrepanties hen zorgen baren.

Voor de leden van de D66-fractie is het belangrijk dat het hoogste niveau van bescherming geldt wanneer bedrijven persoonsgegevens verzamelen, zoals telecomgegevens en passagiersgegevens, en deze gegevens vervolgens worden gebruikt en verwerkt door politie en justitie. Hoe kijkt de staatssecretaris hier tegenaan? Kan een nadere toelichting worden gegeven van de regeringsinzet bij de onderhandelingen op dit punt?

Deze leden lezen dat de staatssecretaris bij het ontwerp van de Richtlijn kanttekeningen heeft geplaatst ten aanzien van de uitvoerbaarheid en werklast. Dit betreft het maken van onderscheid tussen categorieën van gegevens door politie en justitie en de informatieverplichtingen jegens degenen die met de politie en justitie in aanraking komen. Dergelijke verplichtingen zijn niet goed te verenigen met de aard van het politiewerk. Voornoemde leden ontvangen graag een nadere toelichting en precisering bij deze stelling. Waar doelt de staatssecretaris precies op?

De aan het woord zijnde leden achten het een gemiste kans dat er een apart, lager beschermingsniveau komt als de overheid persoonsgegevens gebruikt. De besluiten die de overheid neemt over burgers op basis van hun gegevens, kunnen minstens zo ingrijpend zijn als die van bedrijven. Is de staatssecretaris bereid zich bij de onderhandelingen in te zetten voor een gelijk beschermingsniveau voor alle partijen geldt die gegevens verwerken dat zo hoog mogelijke bescherming biedt? Dit zou ook moeten gelden voor de overheden en de Europese instellingen. Zo nee, waarom niet?

De voorgestelde regelgeving voorziet in nieuwe plichten voor bedrijven en nieuwe rechten voor burgers die bijdragen aan een betere bescherming van persoonsgegevens, hetgeen in beginsel positief is. Deze plichten en rechten moeten wel afdwingbaar zijn. Voornoemde leden beschouwen het als winst dat de nationale colleges bescherming persoonsgegevens boetes zullen kunnen gaan opleggen. Nu bestond op nationaal niveau in Nederland dit voornemen al langer. Deze leden vragen wanneer de Kamer dit wetsvoorstel tegemoet kan zien. Zij zijn benieuwd naar de samenloop tussen het Europese en de nationale trajecten. Deze leden vragen hoe de staatssecretaris aankijkt tegen strafrechtelijke sancties voor gevallen van zware overtreding van deze regels. Ook vragen zij de staatssecretaris om zijn visie op het «minder dan 250 fte»-criterium toe te lichten. Graag zouden zij zien dat daarbij expliciet wordt ingegaan op de stelling van het CBP dat niet de grootte van het bedrijf, maar de mate van risico verbonden aan de verwerking bepalend dient te zijn voor het creëren van eventuele uitzonderingen.

Voor de leden van de D66-fractie is het een belangrijk punt dat Europese burgers beschermd worden door Europese regels, ook als derde landen gebruik maken van gegevens van Europese burgers. De regering stelt dat het probleem van conflicterende jurisdicties nog niet volledig sluitend lijkt te zijn geregeld. Deze leden hebben over dit onderwerp meerdere malen vragen gesteld. Kan de regering een nadere toelichting geven van de regeringsinzet op deze punten? Welke ondergrens wordt gehanteerd? In een brief van het CBP over onderhavige materie aan de vaste Kamercommissie voor Veiligheid en Justitie d.d. 2 maart 2012 meldt het CBP dat een eerdere openbaar geworden conceptversie van de verordening een dergelijke bepaling bevatte in artikel 42: «No judgment of a court or tribunal and no decision of an administrative authority of a third country requiring a controller or processor to disclose personal data shall be recognized or be enforceable in any matter, without prejudice to a mutual assistance treaty or an international agreement in force between the requesting third country and the Union or a Member State». « Kan de staatssecretaris inzicht verschaffen in de reden(en) dat deze formulering verdwenen is uit het voorstel? Kan de staatssecretaris tevens duidelijkheid verschaffen of zij voorstander zou zijn van het (her-)introduceren van een dergelijke bepaling? Zo nee, waarom niet?

De leden van de D66-fractie benadrukken ten slotte dat de uitwerking en verdere onderhandelingen over onderhavige voorstellen hun buitengewone belangstelling heeft. Zij worden dan ook graag tijdig en frequent geïnformeerd over de voortgang hiervan.

De leden van de GroenLinks-fractie hebben nog enkele navolgende vragen over de herziening van de EU-wetgeving over de bescherming van persoonsgegevens.

Op welke wijze spant de regering zich in om een aantal algemene beginselen voor gegevenswerking van zo groot belang zijn en aan de basis liggen van gegevensbescherming dat zij zowel in de Verordening als de Richtlijn te laten opnemen? Zij wijzen in het bijzonder op beginselen als de rechtmatigheid van de gegevensverwerking, doelbinding, accurate van gegevens en de noodzaak tot het stellen van een heldere bewaartermijn die niet langer moeten worden bewaard dan strikt noodzakelijk is voor het doel.

Voornoemde leden merken op dat artikel 6, vierde lid, van de Verordening in latere fases van gegevensverwerking het principe van doelbinding doorbreekt. Op welke wijze spant de staatssecretaris zich in om deze dreigende uitholling van het principe van doelbinding ongedaan te maken?

In de Verordening zijn voor de overheid afwijkende bepalingen opgenomen over het gebruik van bijzondere persoonsgegevens, onverenigbaar gebruik, privacy impact assessments en over de mogelijkheid van de overheid om beperkingen aan te brengen op de principes en rechten voor bepaalde belangen. Deelt de staatssecretaris het standpunt dat door deze bepalingen wordt afgeweken van de doelstelling om te komen tot een alomvattend privacykader, een normenstelsel dat zowel voor de publieke als voor de private sector zou gelden. Deelt de staatssecretaris de mening dat zonder dat allesomvattende privacykader onzekerheid ontstaat bij burgers en verantwoordelijken over de vraag welke normen waarom wel of niet in welke situaties voor hen van toepassing zijn? Zo ja, op welke wijze spant de staatssecretaris zich in opdat deze afwijkende bepalingen worden aangepast?

Voornoemde leden vragen op welke wijze de staatssecretaris zich inspant om de verplichtingen die van toepassing zijn op de verantwoordelijke en bewerker in zowel de Verordening als de Richtlijn gelijk te schakelen, waaronder de verplichting tot het uitvoeren van privacy impact assessments en het zorgdragen voor privacy by design.

In artikel 22 van de Verordening worden verplichtingen rond «accountability» vastgelegd. Dit betekent dat bedrijven dienen te investeren in een zorgvuldige omgang met persoonsgegevens. Dit vertaalt zich in plichten als het zorgdragen voor «privacy by design», het doen van «privacy impact assessments» en het garanderen van adequate beveiliging. Op welke wijze spant de staatssecretaris zich in om deze bepaling in de verordening te behouden evenals om de uitvoering ervan in de praktijk te realiseren, zowel met betrekking tot het overheidsdomein als met betrekking tot het stimuleren hiervan in het private domein?

Artikel 51, tweede lid, van de Verordening stelt dat de dataprotectieautoriteit van de lidstaat waar een verantwoordelijke zijn hoofdvestiging heeft, wordt geacht de leidende autoriteit te zijn die bevoegd is toezicht te houden op de verwerkingen van dit bedrijf in andere EU-lidstaten. Op welke wijze spant de staatssecretaris zich in om de Verordening op te laten nemen dat indien de hoofdvestiging van een bedrijf niet eenduidig kan worden vastgesteld de EDPB de bevoegdheid krijgt om te bepalen welke dataprotectie-autoriteit de leiding neemt bij een zaak en hoe de onderlinge rolverdeling met andere nationale toezichthouders is?

Op welke wijze spant de staatssecretaris zich in voor het versterken van de rechten van de burger, in het bijzonder voor het behoud van de door de ontwerpverordening gegarandeerde versterking van het toestemmingsvereiste zoals opgenomen in de artikelen 4 en 7 van de conceptverordening?

In de Verordening worden bedrijven met minder dan 250 werknemers vrijgesteld van een aantal verplichtingen. Deelt de staatssecretaris het standpunt dat in het huidige tijdgewricht vaak juist bedrijven met slechts enkele medewerkers voor de bescherming van persoonsgegevens zeer risicovolle verwerkingen doen en dat om die reden niet de grootte van een bedrijf, maar de mate van risico verbonden aan de verwerking bepalend moet zijn als besloten wordt om uitzonderingen te creëren? Zo ja, op welke wijze spant de staatssecretaris zich in opdat de Verordening op dit punt wordt aangepast?

II. Reactie van de staatssecretaris van Veiligheid en Justitie